

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 29

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 5 oktober 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Hoger onderwijs - Gendergerelateerdheid

Gendermechanismen in het onderwijs zijn al enkele jaren een thema dat aandacht vraagt, zowel in het onderwijsveld zelf als bij de overheid. De verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke studenten manifesteren zich voornamelijk vanaf het secundair onderwijs en hebben een uitgesproken effect op de samenstelling van het werkveld.

Jaarlijks schrijven zich in het hoger onderwijs ongeveer evenveel mannen als vrouwen in, maar zij kiezen daarbinnen systematisch voor andere opleidingen. Ook vorig academiejaar kozen Vlaamse studenten gendertypisch: meer dan 1 op de 3 vrouwelijke studenten koos voor een opleiding in de gezondheidszorg of het onderwijs. Tussen de verschillende studies ontstaat daardoor een genderonevenwicht: de helft van de bacheloropleidingen ziet een overgrote meerderheid van één geslacht afstuderen. Dit onevenwicht tussen opleidingen groeit: enkele decennia geleden had slechts een derde van de opleidingen een dergelijk genderonevenwicht.

Ook uit internationale studies blijkt dat het enthousiasme voor STEM-richtingen beduidend laag is bij vrouwen in westerse landen. Ook wanneer een mannelijke en een vrouwelijke student met hetzelfde diploma op de arbeidsmarkt komen, kiezen zij vaak voor een andere sector. De Vlaamse overheid voert al enkele jaren campagne om de genderkloof in de studiekeuze te verkleinen, voornamelijk gefocust op het secundair onderwijs.

1. Hoe evalueert de minister het huidige genderonevenwicht in de bachelor- en masteropleidingen aan de instellingen voor hoger onderwijs? Heeft hij concrete plannen om maatregelen te nemen om het onevenwicht te corrigeren?
 - a) Zo ja, welke?
 - b) Wat zijn hiervoor de timing en het budget?
2. Zijn effecten van bijvoorbeeld de STEM-campagnes meetbaar op de studiekeuze van Vlaamse jongeren, ook wanneer zij de stap zetten naar het hoger onderwijs?

Zo ja, welke concrete effecten kunnen gelinkt worden aan de overheidscampagnes? Zijn er plannen van de minister om in de toekomst soortgelijke campagnes voor het secundair onderwijs te organiseren?

Zo niet, plant de overheid nog acties die focussen op studenten van het secundair onderwijs vóór zij een studiekeuze maken voor het hoger onderwijs?

3. Overweegt de minister in de toekomst STEM- of andere beïnvloedende campagnes te lanceren die focussen op de studiekeuze van jongeren wanneer zij naar het hoger onderwijs gaan?

Zo ja, wat zijn hiervoor de timing en het budget?

4. Hoe schat de minister het effect van het genderonevenwicht in de opleidingen op de arbeidsmarkt in?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 29 van 5 oktober 2022

van **BRECHT WARNEZ**

1. De Vlaamse overheid voert, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger stelt, inderdaad al jaren campagne om de genderkloof in de studiekeuze te corrigeren. Echter vind ik het ook belangrijk dat de studiekeuze in handen van de student zelf ligt. Elke student kan in Vlaanderen kiezen welke opleiding hij of zij wenst te volgen op basis van de eigen talenten, interesses en rekening houdend met de eigen studiemotivatie.
- 2-3. Het is van belang om in de eerste plaats een studie hoger onderwijs te kiezen op basis van interesses, dromen en competenties. Binnen mijn beleid vind ik het daarnaast bijzonder relevant om arbeidsmarktinformatie aan studiekeuzers aan te reiken opdat jongeren een geïnformeerde studiekeuze kunnen maken. Zo geeft Onderwijskiezer (het initiatief van de CLB's met ondersteuning van het departement Onderwijs en Vorming), bij elk vermeld beroep bijvoorbeeld mee of het een knelpuntberoep in Vlaanderen en/of Brussel betreft. Jongeren kunnen op deze website ook steeds per opleiding hoger onderwijs via een rechtstreekse link naar het schoolverlatersrapport VDAB nagaan wat de arbeidsmarktkansen van afstuderende jongeren zijn één jaar na het behalen van een diploma. Hierbij wordt ook steeds de genderverdeling van de afgestudeerden meegegeven. In de jaarlijkse uitgave van de [STEM-monitor](#) wordt er op Vlaams en provinciaal niveau ingegaan op zowel de STEM-instroom (tot op opleidingsniveau in BSO en TSO in de monitor op Vlaams niveau) en de gekwalificeerde STEM-uitstroom (aan de hand van het aantal uitgereikte studiebewijzen in het secundair en hoger onderwijs). Sommige van die opleidingen laten een stijging zien (bv. Industriële Wetenschappen en Chemische Procestechnieken). Ook de evoluties van de STEM-meisjesaantallen in deze onderwijsvormen worden nauwgezet opgevolgd. Over de gehele lijn genomen, zijn de STEM-evoluties in het aso en het hoger onderwijs positiever dan binnen TSO en BSO. Vandaar dat de STEM-agenda 2030 verder zal inzetten op deze laatste onderwijsvormen en dat ook het STEM-platform er specifieke aandacht aan zal besteden de komende jaren.
4. Ik betreur dat genderonevenwicht omdat dit zich verder vertaalt in de hoge mate van horizontale en verticale gendersegregatie op de arbeidsmarkt. Die blijkt hardnekkig en heeft haar impact op de genderloonkloof en inkomenskloof in onze samenleving. Het doorkruist niet alleen het principe van gelijk loon voor gelijk werk, het vergroot het risico op precare leefomstandigheden voor bepaalde groepen.